

ÖZELLEŞTİRİLEN İŞYERLERİNİN İŞÇİLERİNİ BEKLEYEN TEHLİKELER

Aydınlık Gazetesi, 27 Ekim 2014

Yıldırım Koç

Özelleştirilecek şeker fabrikaları, elektrik santralleri ve bazı maden ocaklarının işçileri ya işten çıkarıldıklarında iş kaybı tazminatı alacak, ya da kamu kesiminde bir başka işyerine “geçici personel” (4/C) olarak atanmayı kabullenecek.

Ya kırk katır, ya kırk satır.

Kırk katırdan veya kırk satırdan kurtulmanın yolu, hiç vakit geçirmeden örgütlü mücadeleye girmekten, özelleştirmeye karşı en geniş cepheyi oluşturmaktan geçiyor.

Ezop masalları hayvanlarla ilgilidir. La Fontaine de hayvan masalları yazmıştır. Aziz Nesin’in de böyle bir öyküsü vardır.

Bizim hayvanlarla ilgimiz alakamız yok ama hayvan masallarından çıkarılacak çok ders (kıssadan hisse) de vardır.

AKILLI İNSAN BAŞKALARININ DENEYİMLERİNDEN DERS ÇIKARIR

Aziz Nesin’in eşeklere ilişkin bir öyküsünü anımsıyorum. Bir eşek grubu otlarken, eşeklerden biri uzaktan bir kurt sürüsünün geldiğini görür. Diğer eşekleri uyarır. Yemyeşil otlakta otlamaktan memnun olan eşekler, “kurt değildir, kurt değildir” derler. Kurtlar biraz daha yaklaşır. Uyanık eşek yine uyarır. Rahatlarını bozmayan diğer eşekler yine “kurt değildir, kurt değildir” derler. Bu olay birkaç kez tekrarlanır. Sonunda kurtlar saldırır.

Biz eşek olmadığımıza göre, uyarıları dikkate alırsak, başka işyerlerindeki işçilerin yaşadıkları deneyimlerden dersler çıkarırız.

Şimdi şeker fabrikaları, elektrik santralleri ve bazı maden ocaklarının işçileri için büyük bir tehlike söz konusu. Bu işçiler mutlaka daha önceki özelleştirmelerin işçiler açısından yarattığı olumsuzlukları öğrenecekler, ona göre tavır takınacaklardır.

4/C statüsünde “geçici personel” olarak çalışmayı kabul eden “özelleştirme mağduru” işçilerin çalışma koşulları, Bakanlar Kurulu’nun 1.1.2014 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2013/5762 sayılı kararıyla düzenlenmektedir. Artık herkes internet kullanıyor. Bu Resmi Gazete’ye internet üzerinden erişmek olanaklı. Merak eden açar okur. Okumayan kendi bilir. Kendi meselesine sahip çıkmayanın hakkını da kimse savunmaz.

4/C’LİLİK KÖLELİKTİR

4/C’liler kesinlikle “geçici işçi” veya “işçi” değildir; yılda en fazla 11 ay 28 gün çalıştırılacak “geçici personel”dir.

4/C’liler işçi sendikalarına değil, kamu çalışanları sendikalarına üye olabilir. Toplu sözleşmelerini günümüzde Memur-Sen imzalamaktadır. Örneğin, 2014 yılında brüt 175 lira zam yapıldı; enflasyon farkı söz konusu değil.

4/C’li ilkökul veya ortaokul mezunu “geçici personel”in herşey dahil aylık net ücreti 1529 liradır. İkramiye, prim, sosyal yardım gibi ödemeler söz konusu değildir. Fazla çalışma ücreti de komiktir.

4/C’ye geçmeyi kabul eden personel, çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatlarında çalıştırılmaktadır.

Geçici personel yılda en fazla 30 gün hastalanabilir.

Geçici personelin adı üstündedir; bu insanlar “geçici”dir; geçici personelin devlet memurlarının sahip oldukları iş güvencesi yoktur. Kadroya geçirilip devlet memuru yapılmaları ise söz konusu değildir.

Geçici personelin önemli sorunlarından biride, yaşlılık veya malullük aylığına hak kazandıkları tarihte işten çıkarılmalarıdır.

Türk-İş’in, Tes-İş’in ve Maden-İş’in görevi, 4/C’yi hoş göstererek işçilerin mücadelesini zayıflatmaya çalışanlara karşı açık tavır almak, işçileri özelleştirme sonrasında yaşanacaklar konusunda gerektiği gibi bilgilendirmektir.

Çözüm ne?

Ne kırk katır, ne kırk satır!

Devlet işletmelerinde insanca yaşama ve çalışma koşulları.

Bunu da ancak bunun için mücadele eden ve gereken desteği sağlayabilen hak eder.